

Summary
O.V.Danyliuk

Application of ICT in the Process of Teaching Foreign Languages Future Translators

The article identified the opportunities and the role of information and communication technologies in the formation of translation competence.

Key words: training, translation, foreign languages, students, information and communication technology, competence, vocabulary.

Дата надходження статті:

„15” березня 2010 р.

УДК 378.016:004

В.М.ДЕМ'ЯНЕНКО,

кандидат педагогічних наук, доцент
(м.Київ)

Приведення рівня фахової підготовки вчителів інформатики у відповідність до вимог сучасного інформаційного суспільства

Стаття присвячена проблемам професійної підготовки вчителя інформатики у вищому педагогічному навчальному закладі. Визначено напрями приведення рівня фахової підготовки вчителів інформатики у відповідність до сучасних вимог, які визначає стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій. Викладені основні принципи організації навчального процесу системи навчання майбутніх учителів інформатики.

Ключові слова: програмні засоби, зміст навчання, інформаційно-комунікаційні технології.

Постановка проблеми в загальному вигляді... Однією зі складових стратегічної цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні є забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у формуванні всебічно розвиненої особистості [4]. Перед освітою ставиться задача професійної підготовки педагогічних працівників для роботи в інформаційному суспільстві, яке передбачає використання сучасних комп'ютерних технологій як при викладанні шкільних предметів так і в сфері управління. На цьому етапі головною метою інформатизації освіти є підготовка тих, хто навчаються, до активної і плідної життєдіяльності в інформаційному суспільстві, забезпечення підвищення якості, доступності та ефективності освіти, створення освітніх умов для широких верств населення щодо здійснення ними навчання протягом усього життя за рахунок широкого впровадження в освітню практику методів і засобів ІКТ та комп'ютерно орієнтованих технологій підтримки діяльності людей[2]. В цих умовах важливого значення набуває вдосконалення фахової підготовки вчителя інформатики, який на сьогоднішній день є ключовою постаттю в інформатизації школи.

Формулювання цілей статті... Мета статті – розкрити проблему приведення рівня фахової підготовки вчителів інформатики у відповідність до вимог сучасного інформаційного суспільства.

Виклад основного матеріалу... Значною відмінністю предмета інформатики від інших предметів, які вивчаються у вищих педагогічних навчальних закладах, є швидка зміна змісту навчання. Динаміка розвитку апаратної та програмної складових предмета інформатики така, що протягом досить короткого часу змінюється модель мікропроцесорів з нарощуванням їх потужностей, об'єми та види пристроїв збереження даних, мультимедійні засоби тощо. На сьогодні є тенденція доповнення предмета інформатики рядом мобільних засобів, таких як Smartphone, iPhone, iPod і т.п.[7]. Відповідно до цього виникає необхідність використовувати великий спектр програмного забезпечення (ПЗ), яке є як засобом навчання, так і об'єктом вивчення шкільного курсу інформатики.

Подібну задачу зумовлює і стрімке збільшення кількості ПЗ навчального призначення, це ставить перед вчителем інформатики питання вибору, встановлення (інсталяції) та налаштування якісного ПЗ. Вчителю інформатики постійно потрібно аналізувати банк ПЗ, ознайомлюватись з методичними рекомендаціями до ПЗ та оцінювати їх якість. Для цього учитель інформатики повинен мати вміння та навички встановити ПЗ, налаштувати та адаптувати його до своїх потреб. Такі умови визначають особливості вимог до підготовки студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Майбутнього учителя інформатики необхідно навчати постійно вчитися, використовувати нові технології, які стрімко розвиваються.

Приведення рівня фахової підготовки вчителів інформатики у відповідність до цих вимог потребує пошуку нових форм і методів навчання студентів у вищому педагогічному навчальному закладі, розробки засобів і методик, за допомогою яких можна було б підвищити рівень підготовки вчителів,

посилити політехнічну і практичну спрямованість навчання, створити умови для забезпечення належного зв'язку навчання з життям та майбутньою фаховою діяльністю.

Важливою щодо здійснення студентами навчання протягом усього життя є ґрунтовна підготовка їх до самостійної роботи. В умовах постійних удосконалень інформаційно-комунікаційних технологій неможливо при підготовці майбутнього вчителя інформатики передбачити всі задачі, з якими йому буде необхідно мати справу в своїй повсякденній роботі. В цих умовах, підготовка вчителя інформатики повинна передбачати подальше його самовдосконалення і уміння знаходити правильні шляхи вирішення повсякденних задач.

У навчальних курсах педагогічних ВНЗ, як правило, передбачається навчання студентів користуватися операційними системами і прикладним ПЗ, та мало уваги надається вивченню питань, пов'язаних з апаратним конфігуруванням комп'ютерного обладнання, встановлення ПЗ та його налаштуванням. А саме ці навички необхідні вчителю інформатики для освоєння нових апаратних та програмних засобів.

З метою поліпшення такого становища в НПУ ім. М.П. Драгоманова були створені та впроваджені такі курси як спеціальний лабораторний практикум „Апаратні і системні програмні засоби” [3] та „Адміністрування навчальних комп'ютерних систем” [1].

Організація навчального процесу з даних курсів визначає низку специфічних складностей в організаційному, теоретичному і матеріально-технічному забезпеченні проведення лабораторних робіт.

Лабораторні роботи можна класифікувати таким чином:

- за організаційною формою проведення – фронтальні, індивідуальні або бригадні (циклічно-тематичні);

- за змістом – технічні, репродуктивні (тренувальні), дослідницькі;

- за призначенням – обов'язкові й додаткові.

Під час виконання лабораторних робіт фронтальним методом усі студенти навчальної групи одночасно виконують одну і ту ж роботу. При цьому лабораторні роботи синхронізовано в часі з темами лекційного курсу. Дидактична цінність фронтальних робіт полягає в тому, що навчальний матеріал розкривається всебічно з використанням різних підходів і методів навчання на навчальних заняттях усіх видів. Такий метод проведення лабораторних робіт має певні переваги:

- можна одночасно працювати з усією навчальною групою студентів та відповідним чином формувати послідовність подання теоретичного матеріалу на лекціях;

- легше здійснюється контроль готовності студентів до виконання лабораторних робіт, можна швидко виявляти помилки і виправляти їх;

- студенти ознайомлюються з формою навчання, яку використовуватимуть у майбутній професійній діяльності, отримують певні уміння й навички, які необхідні вчителю інформатики для роботи в школі з переважно фронтальним методом проведення лабораторних робіт;

- друковані дидактичні матеріали, які призначені для використання студентами при підготовці до виконання робіт, можуть бути меншого обсягу, мати менш докладну теоретичну частину, оскільки теоретичні відомості повідомляються на лекційних заняттях;

- за фронтальної форми організації проведення лабораторних робіт можна ефективно використовувати аудіовізуальні засоби (графопроєктор, відеопроєктор, мультимедіа, мережеві засоби тощо).

Однак поряд з перевагами, фронтальний метод проведення лабораторних робіт має і певні недоліки:

- потрібно мати велику кількість однотипного обладнання;

- виникають труднощі щодо індивідуального контролю за якістю виконання студентами лабораторних робіт;

- важливі для практичної роботи вчителя інформатики навички самостійної роботи студентів розвиваються досить повільно;

- творчість та самостійність, важливі особистісні властивості майбутнього фахівця, розвиваються недостатньо [5].

Циклічно-тематичний метод проведення лабораторних занять полягає в поділі робіт на цикли відповідно до модулів, які охоплюють кілька певних тем лекційного курсу. Лабораторні роботи в межах одного модуля (циклу) добирають так, щоб вони відображали зміст однієї великої і важливої теми або розділу, причому завдання кожного циклу поступово ускладнюються.

З використанням будь-якого з цих методів лабораторні роботи виконуються індивідуально або бригадами (по 2 особи). При індивідуальному виконанні лабораторних робіт кожен студент отримує окреме робоче місце, апаратно-програмне забезпечення та можливість проводити самостійне дослідження. Індивідуальне виконання студентами лабораторних робіт має такі переваги:

- сприяє більш свідомому виконанню студентами завдань і ґрунтовному засвоєнню лекційного матеріалу;

- дає можливість раціонально використовувати обладнання комп'ютерної лабораторії;

- готує студентів до самостійної роботи;
- підвищує трудову дисципліну студентів, сприяє здобуттю студентами навичок наукової організації праці [6].

Індивідуальне виконання лабораторних робіт, при якому зведена до мінімуму можливість виконання дій на репродуктивному рівні, краще сприяє перетворенню знань в уміння шляхом утворення стійких умовно-рефлекторних і асоціативних зв'язків, оскільки стимулює внутрішній діалог виконавця.

Враховуючи дидактичні принципи, за якими повинен формуватися зміст лабораторних робіт у вищому педагогічному навчальному закладі, його спрямованість, можна сказати, що головним завданням є:

- навчити застосовувати теоретичний програмний матеріал у навчальному процесі;
- ознайомити студентів з сучасними програмно-апаратними засобами, з принципами їх будови і дії, дати загальні відомості про сфери їх застосування;
- сформувати практичні уміння і навички при користуванні комп'ютером та периферійними пристроями;
- навчити студентів знаходити несправності й виконувати дрібний ремонт комп'ютерної апаратури, яка використовується в шкільному процесі навчання;
- ознайомити студентів з методами проведення гурткової роботи в середніх навчальних закладах;
- сприяти розвитку активності й самостійності, пізнавальних можливостей студентів.

Для визначення змісту лабораторних робіт необхідне виконання трьох умов:

- формування деякого об'єму досить стабільних фундаментальних та інструментальних знань, необхідних для вироблення відповідних навичок і умінь;
- визначення основних напрямів, ідей і тенденцій розвитку відповідних галузей науки і техніки;
- пред'явлення певних вимог до рівнів загального і наукового розвитку студентів, до їх світогляду.

При формуванні змісту лабораторних робіт необхідно враховувати його відповідність дидактичним принципам у системі навчання і виховання студентів.

Весь комплекс лабораторних робіт повинен функціонувати як єдина система, в якій враховані як внутрішні, так і зовнішні зв'язки.

Висновки... Можна зробити висновки:

- склалися такі передумови, які вимагають пошуку нових підходів до підготовки майбутнього вчителя інформатики;
- результати підготовки вчителів інформатики визначаються метою і завданнями, змістом і методами, засобами, організацією навчання у вищому навчальному закладі;
- ефективна система підготовки вчителя інформатики повинна забезпечити не лише засвоєння певних знань, але й уміння застосовувати їх для подальшої самоосвіти, створення передумов ефективної самостійної професійної діяльності вчителя;
- широке впровадження в освітню практику методів і засобів ІКТ та комп'ютерно орієнтованих технологій дозволяють забезпечити навчання протягом усього життя;
- забезпеченість засобами навчання навчальних лабораторій вищих педагогічних навчальних закладів повинна визначатися професійно-педагогічною спрямованістю навчальної діяльності.

Список використаних джерел та літератури:

1. Адміністрування навчальних комп'ютерних комплексів (ОС Windows XP) [Електронний ресурс] // НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К., 2010. – Режим доступу : http://www.udec.ntu-kpi.kiev.ua/ua/resources/course_desc/it_desc/about_winxp_administrator_dc/ .– Заголовок з екрана.
2. Биков В. Ю. Сучасні завдання інформатизації освіти [Електронний ресурс] / Биков В. Ю. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – №15. – Режим доступу : <http://www.ime.edu-ua.net/em15/emg.html>. – Заголовок з екрана.
3. Дем'яненко В. М. Апаратні засоби в курсі інформатики / Дем'яненко В. М. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 72 с.
4. Закон України „Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки” [Електронний ресурс]. – К., 2010. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>. – Заголовок з екрана.
5. Козеренко С. І. Підготовка учителів фізики до навчання основ радіоелектроніки в школі : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.02 / Козеренко Сергій Іванович. – К., 1995. – 181 с.
6. Сергієнко В. П. Оптимізація лабораторного практикуму з курсу загальної фізики у педагогічних інститутах : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.02 / Сергієнко Володимир Петрович. – К., 1993. – 172 с.
7. Итоги года: мобильная связь [Електронний ресурс]. – К., 2010. – Режим доступу : <http://ite.ua/node/43393>.– Заголовок з екрана.

Анотація

В.М.Дем'яненко

Приведение уровня профессиональной подготовки учителей информатики в соответствии с требованиями современного информационного общества

Статья посвящена проблеме профессиональной подготовки учителя информатики в высшем педагогическом учебном заведении. Определены направления приведения уровня профессиональной подготовки учителей информатики в соответствии с современными требованиями, которые определяют стремительное развитие информационно-коммуникационных технологий. Изложены основные принципы организации учебного процесса системы обучения будущих учителей информатики.

Ключевые слова: программные средства, содержание обучения, информационно-коммуникационные технологии.

Summary

V.M.Dem'yanenko

Bringing the Level of Informatics Teacher's Professional Level According to the Requirements of the Modern Informational Society

The article is devoted to the problem of professional preparation of informatics teacher in the higher pedagogical educational establishment. The directions of the professional preparation level advancing, according to the modern requirements that are determined by the swift development of the informational and communicational technologies are identified. The basic principles of the educational process' organization of the future informatics teacher's training are shown.

Keywords: program facilities, content of teaching, informational and communicational technology.

Дата надходження статті:

„25” лютого 2010 р.

УДК 373. 31:004. 9(08)

М.М.ДЗЕБА,
вчитель
(м.Полонне)

Використання мультимедійних технологій на уроках у початкових класах

У статті розкрито досвід роботи з використання комп'ютерних технологій на уроках читання, математики, української мови, природознавства, образотворчого мистецтва у початкових класах.

Ключові слова: мультимедійні технології, учні початкових класів, комп'ютерні програми, особистість учня.

Постановка проблеми в загальному вигляді... Класно-урочна система перестала задовольняти сучасні вимоги до освіти і потребує вдосконалення. Життя вимагає нового типу мислення – гнучкого, рухливого, самостійного. Але як це зробити в рамках класно-урочної системи? Яким чином будувати навчання, щоб процес пізнання став цікавим для учнів?

Одним із шляхів впровадження в педагогічну практику нових методів, зокрема мультимедійних технологій, є особистісно орієнтоване навчання.

Формулювання цілей статті... Мета статті – розкрити досвід використання мультимедійних технологій на уроках у початкових класах.

Виклад основного матеріалу... Роблячи перші кроки із впровадженням в навчальний процес комп'ютерних технологій, ми переконалися, що комп'ютер надає нові можливості для розвитку здібностей дитини, активно включає її у навчальний процес, підвищує зацікавленість, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, життя учня стає цікавішим і не таким напруженим.

Учні молодших класів володіють навичками роботи з комп'ютером і це дає їм можливість розвивати логічне мислення, одержати комп'ютерну підтримку знань та навичок, набутих не тільки на уроках інформатики, а й шляхом роботи з навчальними та контролюючими програмами, навчаючись використовувати комп'ютер для складання текстів, музики, малюнків. Особливо люблять діти уроки образотворчого мистецтва, коли вони малюють за допомогою комп'ютера. Яскраві кольори та дитяча фантазія дають школярам можливість створювати різні композиції, одержуючи від цього велике задоволення.

Так, проводячи урок образотворчого мистецтва у 2 класі на тему: „Розпис писанки”, ми запропонували дітям різні завдання: I – намалювати крашанку, II – намалювати крапанку, III – намалювати писанку. Учні обрали завдання за своїми можливостями і справилися з ними, були задоволені своєю роботою та оцінками.

На уроках українського читання проводимо тестування відповідно до тем підручника. Діти дають відповіді на запитання і отримують комп'ютерну оцінку, яку ми виставляємо у щоденники та журнал.